

Ezechiël 29

1 Het woord van de HEERE kwam tot mij in het tiende jaar, in de tiende maand, op de twaalfde van de maand:

2 Mensenkind, richt uw blik op de farao, de koning van Egypte, en profeteer tegen hem en tegen heel Egypte.

3 Spreek, en zeg: Zo zegt de Heere HEERE: Zie, Ik zál u, farao, koning van Egypte, groot zeemonster, dat in het midden van zijn rivieren ligt, dat gezegd heeft: Mijn Nijl is van mij en ik heb die zelf voor mij gemaakt!

4 Ik zal haken in uw kaken slaan en de vis van uw rivieren aan uw schubben hechten. Ik zal u uit het midden van uw rivieren omhoogtrekken, ja, al de vis van die rivieren van u zal zich aan uw schubben hechten.

5 Ik zal u neerwerpen, woestijnwaarts, u en al de vis van uw rivieren. Op het open veld zult u vallen, u zult niet verzameld worden en niet bijeengeraapt worden. Aan de wilde dieren van de aarde en aan de vogels in de lucht heb Ik u tot voedsel gegeven.

6 En al de inwoners van Egypte zullen weten dat Ik de HEERE ben, omdat zij voor het huis van Israël een rietstaf geweest zijn.

7 Toen zij u bij uw hand grepen, knakte u, maar u scheurde heel hun schouder open. Toen zij op u steunden, brak u, maar u liet alle heupen op zichzelf staan.

8 Daarom, zo zegt de Heere HEERE: Zie, Ik ga een zwaard over u brengen en Ik zal mens en dier onder u uitroeien.

9 Het land Egypte zal een woestijn en een puinhoop worden. Dan zullen zij weten dat Ik de HEERE ben, omdat hij heeft gezegd: De Nijl is van mij, ik heb die zelf gemaakt.

10 Daarom, zie, Ik zál u, met uw Nijl! Ik zal van het land Egypte puinhopen maken, puin in een woestijn, vanaf Migdol tot Syene, tot aan de grens met Cusj.

11 Geen mensenvoet zal erdoor gaan, geen dierenpoot zal erdoor gaan: het zal veertig jaar onbewoond blijven.

12 Ik zal van het land Egypte een woestijn maken te midden van verwoeste landen, en zijn steden zullen een woestijn zijn te midden van verwoeste steden, veertig jaar lang. Dan zal Ik de Egyptenaren verspreiden onder de heidenvolken en Ik zal hen over de landen verstrooien.

13 Maar, zo zegt de Heere HEERE: Na verloop van veertig jaar zal Ik de Egyptenaren bijeenbrengen uit de volken waaronder zij verspreid zijn.

14 Ik zal een omkeer brengen in de gevangenschap van de Egyptenaren en hen terugbrengen naar het land Pathros, naar het land van hun oorsprong. Daar zullen zij dan een onbeduidend koninkrijk zijn.

15 Het zal onbeduidender zijn dan de andere koninkrijken en het zal zich niet meer boven de heidenvolken verheffen. Ik zal hen namelijk zo klein maken dat zij niet over de heidenvolken kunnen heersen.

16 Dan zal het niet meer het vertrouwen genieten van het huis van Israël, een vertrouwen dat herinnert aan de ongerechtigheid van de tijd toen zij zich achter hen schaalden. Dan zullen zij weten dat Ik de Heere HEERE ben.

17 Verder gebeurde het in het zevenentwintigste jaar, in de eerste maand, op de eerste van de maand, dat het woord van de HEERE tot mij kwam:

18 Mensenkind, Nebukadrezar, de koning van Babel, heeft zijn leger zwaar werk laten verrichten tegen Tyrus. Elk hoofd is kaalgeschoren en elke schouder kapotgeschaafd. Hij en zijn leger hebben van Tyrus

echter geen loon gekregen voor het werk dat hij daartegen verricht heeft.

19 Daarom, zo zegt de Heere HEERE: Zie, Ik ga Nebukadrezar, de koning van Babel, het land Egypte geven. Hij zal zijn overvloed wegvoeren, zijn roofgoed plunderen en zijn buit roven. Dat zal het loon zijn voor zijn leger.

20 Als zijn arbeidsloon heb Ik hem, omdat hij zwaar werk daartegen verricht heeft, het land Egypte gegeven, omdat zij het voor Mij gedaan hebben, spreekt de Heere HEERE.

21 Op die dag zal Ik voor het huis van Israël een hoorn doen opkomen en zal Ik u in hun midden een geopende mond geven. Dan zullen zij weten dat Ik de HEERE ben.

Profeteer tegen Egypte.

In 587 v Chr. kreeg de profeet Ezechiël opnieuw een profetie van de HEERE. Dat weten we omdat de profeet rekent vanaf de wegvoering van koning Jechonja in 597 v Chr. Hij was zelf een van de ballingen, die weggevoerd werden. Het is inderdaad een jaar eerder dan de Tyrusprofetie, die de profeet in het elfde jaar ontving. Ezechiël 26:1 Het beleg van Jeruzalem – dat twee jaar zal duren en in 586 v Chr. uitloopt op de inname van de stad – is begonnen. Het beleg duurt nu reeds een jaar. Het zijn spannende tijden voor Gods volk, zeker ook voor de ballingen die vanaf de zijlijn toekijken. Ezechiël 29:1 *Het woord van de HEERE kwam tot mij in het tiende jaar, in de tiende maand, op de twaalfde van de maand.*

Het woord van de HEERE kwam tot mij in het 10de jaar, in de 10de maand, op de 12de van de maand.

Ezechiël ontvangt een profetie tegen Egypte. Dat is toch wel andere koek. Tot op dat moment waren de buurvölker de revue gepasseerd. Ammon, Moab, Edom, De Filistijnen, Tyrus en Sidon. Allemaal kregen ze klappen van God vooral vanwege hun houding tegenover het volk Israël – gedurende de eeuwen maar vooral – na de verwoesting van Jeruzalem. Voor de meeste volken betekende dit einde oefening. Ze zouden uit de geschiedenis verdwijnen en niet terugkeren. Egypte is echter een oude wereldmacht. Wij kennen Assur en Babel en Medië/Perzië en later de Grieken en de Romeinen die successievelijk het Midden Oosten hebben beheerst, maar vóór die tijd was Egypte een wereldmacht. Dit is echt een ander verhaal hoewel de macht van Egypte tanende was. Althans zo lijkt het. Aan het einde van de zesde eeuw v Chr. heeft de farao van Egypte nog een verwoede poging gedaan om de suprematie van de toenmaals bekende wereld te bemachtigen. In 610 v Chr. zocht farao Necho met zijn leger een weg naar het Noorden. Zogenaamd om Assur bij te staan in de strijd met Babel. De macht van Assur liep op zijn einde maar Babel ontwikkelde zich tot een nieuwe grootheid in de buurt. In de slag bij Karchemis werd Assur en Egypte verslagen. Dat was in 605 v Chr. Die klap is Egypte niet meer te boven gekomen, zo lijkt het.

Na korte tijd de macht over Israël te hebben uitgeoefend – van 610 - 605 v Chr. – werd Egypte gedwongen zijn vazal af te staan aan het grote en sterke Babel. Dat zat Egypte niet lekker. Egypte heeft vermoedelijk geprobeerd de onderworpen landen tegen de nieuwe overheerser op te zetten, zo ook Juda en Jeruzalem. Er lag namelijk een belofte van Egypte dat zij Jeruzalem en Juda te hulp zouden schieten wanneer Babel zijn tanden zou laten zien. Maar toen het zover was – we schrijven dan 587 v Chr. – en Babel de stad Jeruzalem even liet voor wat het was en een uitval deed naar het zuiden, kroop Egypte weer gauw in zijn schulp. Even later werd het beleg voor Jeruzalem opnieuw geslagen. Aan Egypte heeft Juda helemaal geen steun. Ze beloven gouden bergen maar als het er op aankomt laten ze Israel zitten. Onder meer om die reden moet Ezechiël zich tegen Egypte richten. Ezechiël 29:2 *Mensenkind, richt uw blik op de farao, de koning van Egypte, en profeteer tegen hem en tegen heel Egypte.* De directe aanleiding voor Gods woede tegen Egypte moeten we echter ergens anders zoeken.

Farao, de koning van Egypte.

De farao beweert dat hij de schepper en eigenaar is van de Nijl.

De koning van Egypte is een grens over gegaan. Feitelijk was zijn naam per'ó (farao) = het grote huis. Koningen hebben in onze tijd veel van hun macht en aanzien verloren. In veel landen die nog over een koningschap beschikken is de koning en soort van kroon op de democratie. Hij of zij staat boven de partijen en heeft een samenbindende rol. Als dat niet lukt wordt het koningschap als problematisch ervaren en schuift het naar het einde van een traditie. Een koning die er in slaagt om met de instemming van alle partijen en het volk een positieve inhoud te geven aan zijn functie wordt met liefde genoemd. Zo iemand is zijn gewicht in goud waard. Het koningschap vraagt om veel wijsheid en nederigheid. Dat laatste – nederigheid – is iets wat de koning van de wereldmachten in de tijd van Ezechiël vreemd is. Als ze al niet als god worden behandeld dan is het daar toch niet ver vandaan. Het volk doet dat maar de koning gaat ook niet vrij uit. De koning van Egypte heeft namelijk de euvele moed om zich met God te vereenzelvigen. Hij zegt namelijk van de rivier de Nijl dat die van hem is, ja dat hij die zelf heeft gemaakt. Het is wel begrijpelijk dat iemand in Egypte die zichzelf god wil noemen, dit doet in verband met de rivier de Nijl. De Nijl draagt – met zijn kanalen en irrigatiestromen – namelijk het leven van Egypte. Met de jaarlijkse overstromingen in die tijd zorgt de Nijl voor water en voor vruchtbare grond en dat in een land – Egypte – dat voor een groot deel uit woestijn bestaat. De farao ziet zichzelf als god, als de schepper van het leven. Ezechiël 29:3 *Spreek, en zeg: Zo zegt de Heere HEERE: Zie, Ik zál u, farao, koning van Egypte, groot zeemonster, dat in het midden van zijn rivieren ligt, dat gezegd heeft: Mijn Nijl is van mij en ik heb die zelf voor mij gemaakt!* Het is duidelijk; Wie aan Gods volk komt, komt aan de HEERE. Daarover later. Maar hier komt de farao direct aan God Zelf. Hij duwt God van Zijn plaats als Schepper van hemel en aarde. Genesis 1:9,10 Vervolgens gaat de farao zelf op Gods troon zitten. Dat had hij beter niet kunnen

doen. Hij roept daarmee Gods toorn over zichzelf af. Het is de oude regel die opgaat: ‘Wie zichzelf verhoogt zal vernederd worden.’

De sfinx in Egypte.

De wetenschap als schepper en verlosser.

Wanneer we God zo leren kennen, wordt een bijzonder licht op de wetenschap geworpen. Iemand zal zeggen dat de wetenschap toch niet de pretentie heeft zich met God gelijk te stellen. Laten we zeggen dat de wetenschap in ieder geval God het Schepper-zijn heeft afgenomen. Met de evolutie theorie – die wetenschappelijk door ieder die zich wetenschapper noemt moet worden omarmt – beweert men dat onze wereld geen Schepper heeft. Alles wat leeft op aarde zou uit zichzelf ontstaan zijn. We zouden daar nog de tekenen van zien in de *struggle for life* en *de survival of the fittest*. Het dier, de mens en de plant die zich het best aanpast aan de omstandigheden, overleeft. Het mag dan waar zijn dat Darwin op de Galapagoseilanden kon aantonen dat de schildpadden met de langste nek een tijd van schaarste overleefden, dat betekent nog niet dat men de lijn kan doortrekken naar achteren om tot de conclusie te komen dat er vanaf het prilleste begin een soort van levensdrang in de schepping heeft gezeten. Van de kleinste microbe tot de dinosaurus van de voortijd. De Bijbel ziet God als de Schepper van hemel en aarde. Genesis 1. In de Persoon van de Heere Jezus zien we de macht van God. Hij spreekt en het gebeurt. Hij stilt de golven en wekt Zijn vriend Lazarus – waarvan het lichaam reeds aan het ontbinden was – op uit de dood. Goed, er zit een zekere ontwikkeling in de schepping. God heeft de schepping een sterke innerlijke overlevingsdrang geschonken. Het vermogen van het lichaam om te herstellen na een operatie en de instelling van de hersenen om bepaalde zaken over te nemen die door een ongeval of ziekte zijn weggevallen; het geeft allemaal aan hoe goed de schepping in elkaar steekt. Hoeveel gebeden om herstel worden niet – vanuit de natuurlijke kracht en aanleg van het lichaam verhoord – door God Die de Schepper is van de mens, maar ook van het dier en de plant, ja van het hele samenstel van hemel en aarde. Daar komt nog iets bij. De wetenschap ontnemt God de HEERE niet alleen het Schepper-zijn, maar komt zelf ook met goddelijke aspiraties. Bijvoorbeeld als men zegt dat wat de wetenschap *waarheid* noemt *de waarheid* is. Ook reikt men te ver boven zichzelf uit wanneer men stelt dat de wetenschap alle problemen – zoals kanker en de klimaatverandering – gaat oplossen. De wetenschappers kunnen veel. Dat mag duidelijk zijn. Toch zou men wat minder hoog van de toren moeten blazen. Uiteindelijk komt de wetenschap door het bestuderen van de schepping achter bepaalde wetmatigheden en ziet men hoe sommige zaken functioneren. Het is buitengewoon knap wat men tot stand brengt. Zeker, we mogen de wetenschappers best dankbaar

zijn voor hun uitvindingen. Dat zijn we ook wel, sterker we bidden en danken God voor de dokter en het ziekenhuis, de operatie en de medicatie. God maakt gebruik van wetenschappelijke inzichten om de mensen te helpen. Hoewel het dus van veel nut is, is er voor de wetenschap geen enkele reden om buiten de schoenen te gaan lopen en zich dingen aan te meten die de menselijke maat overstijgen. De mensen van de wetenschap zijn gewaarschuwd. Men begeeft zich op Gods terrein. Geen probleem wanneer men God erkent. Mogelijk is de evolutietheorie een bruikbare werkhypothese voor de wetenschap, maar de prijs is hoog, te hoog. Ook is de evolutietheorie onjuist als verklaring voor alles wat tot stand is gekomen op aarde. De meeste christenen geloven dat God het is Die op de aarde plantaardig en dierlijk en menselijk leven heeft laten ontstaan. Vraag: Indien de evolutieer hout snijdt, waarom is er dan geen leven ontstaan – plantaardig en dierlijk en menselijk – op andere planeten onder vergelijkbare omstandigheden als op de aarde? Men heeft het over buitenaardse wezens en de filmindustrie fantaseert er op los met zijn *aliens*, feitelijk is nog nooit en nergens menselijk leven aangetoond buiten de ons bekende wereld. De evolutieer heeft wel wat uit te leggen. Het is bijzonder verwijtbaar dat men God Zijn Schepper-zijn heeft afgenomen. Dat is onnodig en kwetsend. God laat dit vast niet op Zich zitten. Hij komt er op terug.

De farao wordt vergeleken met een groot zeemonster.

De farao wordt vergeleken met een groot zeemonster.

De vorst van Egypte wordt met een groot zeemonster vergeleken. Ezechiël 29:3 *Spreek, en zeg: Zo zegt de Heere HEERE: Zie, Ik zal u, farao, koning van Egypte, groot zeemonster, dat in het midden van zijn rivieren ligt.* We mogen best weten dat ook op andere plaatsen in de Bijbel de wereldmachten geschilderd worden in de kleuren van een groot monster dat uit het water opkomt. Zo doet God dat bijvoorbeeld in de profetie aan Daniël. Daniël 7:2-4 *Daniël nam het woord en zei: 's Nachts in mijn visioen keek ik toe, en zie, de vier winden van de hemel zweepten de grote zee op, en vier grote dieren stegen op uit de zee, die van elkaar verschilden. Het eerste was als een leeuw, met vleugels van een arend.* In het boek Openbaring spreekt de Heere Zich in dezelfde termen en beelden uit over de machten van de eindtijd. Openbaring 13:1 *En ik zag uit de zee een beest opkomen, dat zeven koppen en tien horens had, en op zijn horens waren tien diademen, en op zijn koppen een godslasterlijke naam.* Blijkbaar spreekt dit tot de verbeelding. Als we denken aan het monster van Loch Ness in Schotland weten we genoeg. Telkens opnieuw zijn er mensen die tot de overtuiging komen dat men iets heeft waargenomen in het meer dat de contouren had van een immens groot dier. Misschien heeft dit te maken met de verwoestende kracht van water dat associaties oproept met de geweldige kracht van een groot dier.

Wanneer een storm de kop opsteekt kan God alleen de machtige uitwerking daarvan overwinnen. Psalm 74:13.14 *Ú hebt door Uw macht de zee gespleten, U hebt de koppen van de zeemonsters in de wateren vermorzeld. Ú hebt de koppen van de Leviathan verbrijzeld, U hebt hem tot voedsel gegeven aan het volk in de woestijn.* De doortocht door de Rode Zee heeft wat dat betreft een onuitwisbare indruk gemaakt op Gods volk. Jesaja 51:9,10 *Ontwaak als in de dagen van weleer, als bij de generaties van vroeger eeuwen! Bent u het niet die Rahab hebt neergehouwen, het zeemonster doorboord? Bent u het niet die de zee heeft drooggelegd, de wateren van de grote watervloed, die de diepten van de zee gemaakt heeft tot een weg, zodat de verlost en erdoor konden gaan?* Niet alleen de God van het Oude Testament, de Vader van onze Heere Jezus Christus, maar ook de Heere Jezus laat Zich kennen als iemand die macht heeft over de golven van het Meer van Galilea en in staat is de storm te stillen. Het is niet vreemd dat men na dat indrukwekkende gebeuren zich in goede gemoede afvraagt: *'Wie is toch deze dat zelfs de wind en de zee hem gehoorzaam zijn?'* Marcus 4:35-41 Als ware het een metafoor, zo verbeeldt de HEERE de farao en het Egyptische volk met een zeemonster en vissen. Het draait allemaal om de Nijl, die van levensbelang is voor heel Egypte. Maar – zoals gezegd – is dit geen reden om die rivier als het ware te claimen voor de eigen macht. Laat mensen gewoon mens blijven en God danken en bidden voor alle zaken die onze macht te boven gaan, ook als we er wel degelijk van afhankelijk zijn. Wat dat betreft verschilt de wetenschap niet zoveel van de koning van Egypte die het belang van de Nijl ontplooid – bijvoorbeeld door irrigatie – voor het leven van alle Egyptenaren. Hij ging echter te ver toen hij zichzelf als god ging beschouwen en zei dat hij de Nijl had gemaakt. Dat is vragen om moeilijkheden.

De rivier de wijn.

Egypte heeft de HEERE leren kennen in de loop van haar geschiedenis.

Het oordeel van God kon niet uitblijven. Egypte had zich toch al weinig populair gemaakt bij de HEERE. In de tijd toen Israël in Egypte verbleef wilde de farao ook al God de loef afsteken met zijn geleerden en wijzen die – dat moet gezegd worden – inderdaad een heel eind kwamen. Maar de God van Israël spande de kroon en toonde aan Egypte dat Hij de HEER was en niemand anders. Met de smadelijke vernietiging van het Egyptische leger – de farao voorop – in de bedding van de Rode Zee was de genadeklap aan Egypte gegeven. Het volk Israël was droogvoets door de Rode Zee geleid, maar nadat de laatste Israëliet zijn voeten op de oever van de Sinai zette, sloot het water zich weer en kwamen de achtervolgers om. Het volk Israël behield altijd een zeker verlangen naar 'de vleespotten van Egypte'. Per slot van rekening hadden ze vier eeuwen gewoond in de vruchtbare delta van Egypte. God wilde echter onder geen beding dat men terugging naar dat land. De HEERE zag met lede ogen aan dat de laatste

koningen van Juda weer een coalitie zochten met de voormalige wereldmacht Egypte. Toch was dat het niet wat de HEERE God het meest stoorde aan Egypte; dat was nogmaals de vereenzelving van de farao met God. Niemand moet God het Schepper-zijn afnemen. Wie dat toch waagt begeeft zich in grote problemen. Zo merken ook de Egyptenaren. De metafoor is nog steeds die van het grote waterdier; Die staat voor de farao van Egypte. De visjes zijn de Egyptenaren. Ezechiël 29:4 *Ik zal haken in uw kaken slaan en de vis van uw rivieren aan uw schubben hechten. Ik zal u uit het midden van uw rivieren omhoogtrekken, ja, al de vis van die rivieren van u zal zich aan uw schubben hechten.* Het vonnis van God zal dus niet alleen gevolgen hebben voor de farao, maar voor alle Egyptenaren.

God vergelijkt Egypte met een grote vis.

Zoals bekend zijn de Egyptenaren sterk gehecht aan het conserveren van een overleden persoon. Om die reden wordt de farao – maar dat gold voor vele andere Egyptenaren – gemummificeerd. Men leefde namelijk in de veronderstelling dat de ziel die met het overlijden uit het lichaam geweken was, altijd terug zou moeten kunnen keren in het lichaam. Om die reden wilde men het lichaam in tact houden. De straf die God de farao en alle Egyptenaren wil toedienen raakt hen in het hart van hun overtuiging. Ze zullen niet gebalsemd worden als ze dood gaan, maar op het land blijven liggen en een prooi zijn voor de vogels en de wilde dieren. Ezechiël 29:5 *Ik zal u neerwerpen, woestijnwaarts, u en al de vis van uw rivieren. Op het open veld zult u vallen, u zult niet verzameld worden en niet bijeengeraapt worden. Aan de wilde dieren van de aarde en aan de vogels in de lucht heb Ik u tot voedsel gegeven.* Iedereen kan vermoeden wat er gebeurt als een karkas in de woestijn wordt gegooid. In de woestijn – anders gezegd in de brandende zon – zullen de lichamen van de dode Egyptenaren verteren en opgevreten worden. Daaraan zullen ze merken dat de HEERE – de God van Israël – God is en niemand anders. Ezechiël 29:6 *En al de inwoners van Egypte zullen weten dat Ik de HEERE ben.* Iemand zal opmerken dat de Egyptenaren God toch niet kenden; ‘Hoe kunnen ze dan rekening met Hem houden?’ Dat is echter een vergissing. Wel is het zo dat volken als Ammon, Moab en zeker Edom dichter bij het vuur gezeten hebben omdat ze op de een of andere manier afstamden van – of familie waren van – Abraham. Dat betekent niet dat andere volken vrij uitgaan. Alle mensen komen bij Adam en Eva vandaan. De mens heeft de schepping in zijn genen. Daarbij komt dat de volkeren – zoals Egypte – vrij direct voortkomen uit een van de zonen van Noach en dus ook de zondvloed in de benen hebben. Genesis 10:6 *De zonen van Cham zijn: Cusj, Mizraïm, Put en Kanaän.* Mizraïm is in de Bijbel een ander woord voor Egypte. Verder zal men zich realiseren dat de mondelinge overlevering van vader op zoon sterk ontwikkeld was in die dagen toen alleen de koningen hun geschiedenis opschreven. Ook heeft de farao van Egypte in de tijd van de Exodus op onvergetelijke wijze kennis gemaakt met Gods kracht. De God van Israël heeft door middel van tien

plagen laten voelen Wie God is en wie niet. De smadelijke afgang van de Egyptische farao in de Rode Zee spreekt boekdelen. Men is zeker geen onbeschreven blad in Egypte zoals sommigen willen doen geloven. Integendeel, men heeft zich in Egypte bewust afgekeerd van de God die hen geschapen had en die hen had kunnen redden.

De oevers van de Nijl worden begroeid door riet.

Egypte heeft zich leren kennen als een onbetrouwbare bondgenoot voor Israël.

Behalve het feit dat de farao zich uitgaf voor de Schepper en dus de eigenaar van de Nijl is er nog een verwijt van God dat hen achtervolgt. De oevers van de Nijl worden begroeid door riet. Van dat riet zou men later het bekende papyrus = papier maken waarop men schrijven kon. Het riet heeft zeker nuttige eigenschappen, maar als leunstok is het zeker niet geschikt. Daar is het te zwak voor. Als een mens op zo'n rietstok steunt breekt de stengel – en als men pech heeft – boort de scherpe rand zich in de hand en heeft men een groot probleem. In plaats van geholpen te worden, wordt iemand verwond. Egypte was zo'n leunstok voor Israël. De laatste koningen van vóór de ballingschap leunden op Egypte in die zin dat men Egypte achter de hand had mocht men aangevallen worden door het grote Babel. Er was een overeenkomst met de farao dat hij in geval van nood te hulp zou schieten. In feite gebeurde dit ook. Halverwege de bezetting van Jeruzalem trok de farao op met een groot leger vanuit het zuiden om de stad te ontzetten. Gealarmeerd door verkenners waren de Chaldeeën Egypte echter voor. Zij hieven het beleg rondom de stad Jeruzalem voor korte tijd op en trokken massaal en gegroepeerd naar het zuiden waar ze zonder al te grote problemen afrekenden met de Egyptenaren die vermoedelijk al snel het hazenpad kozen. Het is de vraag of het een serieuze poging was van Egypte om Juda te hulp te schieten. God oordeelt van niet. Dat laat Hij via Ezechiël 29:6 meedelen. *En al de inwoners van Egypte zullen weten dat Ik de HEERE ben, omdat zij voor het huis van Israël een rietstaf geweest zijn.* Met behulp van de metafoer van de rietstengel wordt gevisualiseerd hoe Israël zichzelf juist verwondde door steun te zoeken bij Egypte. Ezechiël 29:7 *Toen zij u bij uw hand grepen, knakte u, maar u scheurde heel hun schouder open. Toen zij op u steunden, brak u, maar u liet alle heupen op zichzelf staan.* Wie aan Israël komt, komt aan God. Een aardige nuance is dat God Juda straft o.a. omdat ze op Egypte vertrouwen. Maar de HEERE straft Egypte ook omdat ze Israël zo lelijk laten zitten. Ezechiël 29:8 *Daarom, zo zegt de Heere HEERE: Zie, Ik ga een zwaard over u brengen en Ik zal mens en dier onder u uitroeien.* Dit is zeker een punt waarbij Egypte de boosheid van God heeft wakker geroepen. Maar wie echt wil weten waarom God dit volk zo hard aanpakt hoort nog eenmaal de belangrijkste reden en dat is dat men – in het bijzonder de farao – God van Zijn Scheppersrol berooft en zichzelf op Zijn stoel heeft gezet. Dan heb je aan de HEERE een hele kwade. Ezechiël 29:9 *Het land Egypte zal een woestijn en een puinhoop worden.*

*Dan zullen zij weten dat Ik de HEERE ben, omdat hij heeft gezegd: De Nijl is van mij, ik heb die zelf gemaakt. De straffen van God staan vaak in relatie tot de overtreding. God heeft de Nijl aan het land gegeven om voor vruchtbaarheid te zorgen voor de farao en alle inwoners. Nu zij echter de eer naar zichzelf toetrekken, maakt God een woestijn van het land. Van het hele land wel te verstaan van Migdol (noordelijke grensstad) tot Syene (zuidelijke grensstad). Wij zouden zeggen van Groningen tot Maastricht. In de geografie van vandaag is het van Memphis tot Assuan. Ezechiël 29:10 *Daarom, zie, Ik zál u, met uw Nijl! Ik zal van het land Egypte puinhopen maken, puin in een woestijn, vanaf Migdol tot Syene, tot aan de grens met Cusj.* Cusj is Ethiopië. Er is een opmerkelijk verschil met de landen die tot nu toe de revue gepasseerd zijn. Al die landen en volken – Tyrus, Ammon, Moab, Edom – worden niet alleen hard aangepakt, maar ze komen ook niet meer op die plek terug. Die volken verdwijnen uit de geschiedenis, maar Egypte komt terug. Veertig jaar worden zij verbannen naar andere landen, maar vervolgens zal men terug kunnen keren naar het eigen land. Het land zal al die tijd braak liggen. Ezechiël 29:11 *Geen mensenvoet zal erdoor gaan, geen dierenpoot zal erdoor gaan: het zal veertig jaar onbewoond blijven.* God maakt geen uitzondering; wat verwoesting betreft zullen de steden van Egypte gelijkenissen vertonen met die van Moab en Edom en Tyrus, maar – en dat is bijzonder – Egypte zelf blijft bestaan. De bewoners komen na veertig jaar weer terug. Ezechiël 29:12,13 *Ik zal van het land Egypte een woestijn maken te midden van verwoeste landen, en zijn steden zullen een woestijn zijn te midden van verwoeste steden, veertig jaar lang. Dan zal Ik de Egyptenaren verspreiden onder de heidenvolken en Ik zal hen over de landen verstrooien.**

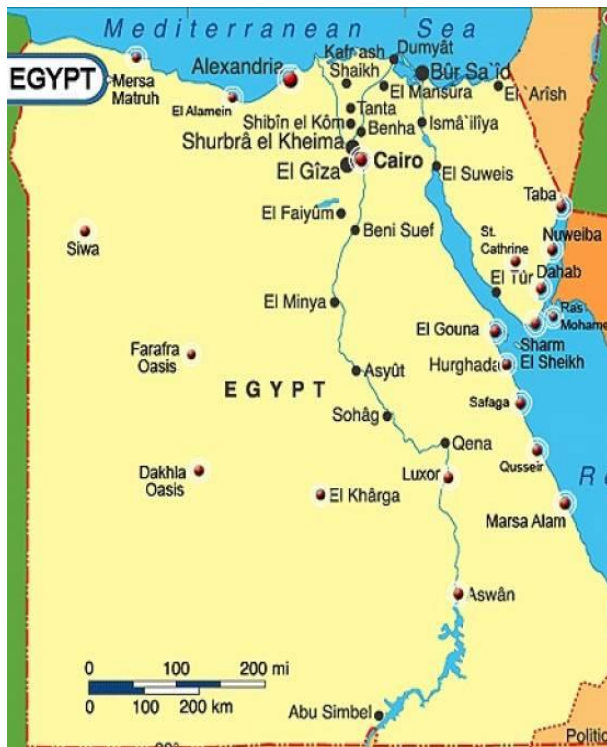
God dreigt een woestijn van Egypte te maken.

Egypte is door God bestraft met ballingschap en een zwakke voortzetting.

Feitelijk betekent dit vermoedelijk dat het volk van Egypte – dat zo'n dertig jaar later in ballingschap gaat als het volk Israël – onder de Perzische vorst Cyrus ook heeft terug mogen keren net als Israël. *Maar, zo zegt de Heere HEERE: Na verloop van veertig jaar zal Ik de Egyptenaren bijeenbrengen uit de volken waaronder zij verspreid zijn* Er is met de benaming van het Noordelijke en het Zuidelijke deel van Egypte iets bijzonders aan de hand. Het Noordelijke gedeelte heet *beneden Egypte* en het Zuidelijk gedeelte *Boven Egypte*. Dit heeft te maken met de ligging hoog en laag. Het Noordelijke gebied – de delta – ligt laag en wordt om die reden *beneden Egypte* genoemd. Het zuidelijke gedeelte ligt veel hoger. Voor de beleving van de Hollander is dit echter verwarrend: bij ons is boven boven en beneden onder. Maar hier is het net andersom; Boven Egypte ligt beneden. Misschien helpt het als we ons realiseren dat wij als Hollanders ook in een delta wonen en niet voor niets Nederland (de lage landen) heten. De Egyptenaren worden gestraft, maar krijgen ook een recht op terugkeer. Bij Patros moeten we denken aan Boven

Egypte dus in de zuiden. Ezechiël 29:14 *Ik zal een omkeer brengen in de gevangenschap van de Egyptenaren en hen terugbrengen naar het land Pathros, naar het land van hun oorsprong. Daar zullen zij dan een onbeduidend koninkrijk zijn.* Dat laatste klopt met onze beleving. Egypte is een groot land maar heeft qua macht weinig meer van de kracht die het eens bezat in de tijd van de farao's. Het is voor de vakantiegangers die de Pyramides komen bekijken, dat het grootse verleden levend gehouden wordt. In werkelijkheid is het land sterk verzwakt. Dat bleek ook toen het in oorlog met het Joodse volk in 1967 en het onderspit delfde. En dat terwijl men met alle Islamitische landen van alle kanten Israël op de huid zat. Toch kon men geen overwinning behalen. Dat was vanwege de eigen zwakte en ook vanwege de kracht van Israëls God die een overwinning niet toestond op Zijn oude volk Israël. Ezechiël 29:15 *Het zal onbeduidender zijn dan de andere koninkrijken en het zal zich niet meer boven de heidenvolken verheffen. Ik zal hen namelijk zo klein maken dat zij niet over de heidenvolken kunnen heersen.*

Het land Egypte.

Het heeft God altijd dwars gezeten dat Zijn volk Israël terugverlangde naar Egypte. Het is ook niet goed te begrijpen. Zo goed zijn ze daar niet behandeld. Het net als het meisje dat te lang verkering heeft gehad met een foute man; er is altijd weer het verlangen naar die man, terwijl ze niet voor niets bij hem weggegaan is. Wat is dat toch met ons mensen? In de woestijn verlangde men al terug naar *de vleespotten van Egypte*. Op het moment dat er te weinig voedsel of drinken was, riep men: 'Waarom heeft de HEERE ons uit Egypte weggeleid? Toen hadden we in ieder geval te eten.' Exodus 16:3 Het was buitengewoon ondankbaar en het getuigde van weinig vertrouwen. Dat laatste was eigenlijk het probleem wat telkens de kop op stak wanneer Israël steun zocht. Bij wie zocht het dan steun? Bij de HEERE of bij een volk als Egypte. Om die reden wilde God niet dat Israëlitische koningen paarden kochten, want die moesten ze uit Egypte halen – wat blijkbaar een florerende paardenhandel kende – en dat wilde de HEERE nu juist voorkomen. Zijn volk mocht niet terug naar Egypte. De groep mensen die uit de ballingschap achterbleef in het land Israël – waar Jeremia tussen beland was – wilde, toen het in moeilijkheden kwam maar een ding en dat was vluchten naar Egypte. God en Zijn profeet hebben dat

niet kunnen voorkomen, maar hebben de mensen wel achtervolgt met profetieën die over de toekomst in Egypte weinig hoopvol waren. Uiteindelijk zijn deze mensen in dezelfde misère beland waar het hele land Egypte ingekomen is, in de decennia na de ballingschap in Babel. Door Egypte terug te brengen tot en kleine onbetekenende macht sloeg de HEERE twee vliegen in een klap. En Hij strafte het volk Egypte en Hij voorkwam dat Zijn volk Israël ooit nog eens steun zou zoeken bij Egyptenaren. Die zouden zich wel tig keer bedenken voordat ze weer op Egypte zouden vertrouwen. Alleen al omdat Egypte niets meer voorstelde. Maar ze zouden ook spijt krijgen dat ze dat eerder wel deden omdat ze uit de geschiedenis konden opmaken hoeveel pijn ze de HEERE God daarmee gedaan hadden. Ezechiël 29:16 *Dan zal het niet meer het vertrouwen genieten van het huis van Israël, een vertrouwen dat herinnert aan de ongerechtigheid van de tijd toen zij zich achter hen schaalden. Dan zullen zij weten dat Ik de Heere HEERE ben.*

Israël heeft spijt ooit op Egypte te hebben vertrouwd.

De koning van Babel krijgt Egypte als buit voor zijn moeizame overwinning op Tyrus.

Uit de geschiedenis is bekend geworden dat er een relatie ligt tussen de verovering van Tyrus en de aanval op Egypte. Wat wil het geval? Vrij snel – na de inname van de stad Jeruzalem en de wegvoering van de Judese bevolking in ballingschap – keerden de Chaldeese legers zich tegen de stad Tyrus. Van 585 – 572 v Chr. De aanleiding is niet geheel duidelijk. Het kan zijn dat Babel geërgerd is omdat Tyrus zich in een coalitie met Jeruzalem en andere volken tegen Babel keerde. Jeremia 27 Ook is het mogelijk dat Babel een redelijke rust kende aan andere grenzen en ditmaal zijn machtsgebied wilde vergroten in de richting van het zuiden. Men had het Egyptische leger – wat Juda te hulp schoot – weliswaar afgeslagen, maar die dreiging vanuit de oude wereldmacht Egypte bleef bestaan. Hoe dan ook de koning van Babel was voornemens om ook het zuiden aan zich te onderwerpen om te beginnen met Jeruzalem en daarna Tyrus. Tyrus overwinnen was overigens makkelijker gezegd dan gedaan. Het is een vestingstadje op een eiland een paar honderd meter uit de kust. Babel kende een enorm groot en sterk leger en was behoorlijk modern uitgerust voor zijn tijd – met stormrammen en belegeringstorens enz. – maar het veroveren van een vesting dat door water omringd was, was toch redelijk nieuw. De belegering van Tyrus duurde maar liefst dertien jaar. Het kan zijn dat de soldaten van Nebukadnezar een dam hebben aangelegd naar de vestingstad op het eiland. Hun hoofd is kaal geschaafd en ook hun schouders zien er niet uit. Het lijkt alsof men zware lasten heeft gesjouwd en dat gedurende langere tijd. Wij weten niet van de verwoesting van Tyrus. Mogelijk waren alle bezittingen en rijkdommen al verscheept en naar veiliger oorden gebracht. De buit voor Babel was in ieder geval miniem. Om die reden schenkt God Egypte aan Babel als genoegdoening voor alles wat ze gedaan hebben om het vonnis van God over Tyrus

te voltrekken. De profetie – vermoedelijk de laatste – ontvangt Ezechiël in het 27ste jaar dus omstreeks het jaar 570 v Chr. Ezechiël 29:17,18 *Verder gebeurde het in het zevenentwintigste jaar, in de eerste maand, op de eerste van de maand, dat het woord van de HEERE tot mij kwam.* Het is – zoals gezegd – niet helemaal bekend hoe succesvol de belegering door Babel van Tyrus is geweest. Alleen wordt duidelijk dat men weinig kostbaarheden buit gemaakt heeft. Toch is uit de historische gegevens duidelijk dat Tyrus in deze tijd een klap heeft gehad die ze niet te boven is gekomen. Er zijn drie zaken uit de geschiedenis bekend. 1. Er vond in de buurt van de slag om Tyrus een machtswisseling plaats. Koning Ittobaál II werd opgevolgd door Baál II van 572-563. Deze machtswisseling vond plaats na de val van de stad. 2. Inwoners van Tyrus maakten vanaf dat moment – zoals alle onderworpen volken – deel uit van het leger van de Chaldeeën. 3. Tyrus verloor vanaf die tijd de hegemonie over de handelsvloot aan Carthago. Die feiten spreken redelijk voor zich en maken duidelijk dat Tyrus een flinke klap heeft gehad en ondergeschikt is gemaakt aan de macht van Babel. Ezechiël 29:18 *Mensenkind, Nebukadrezar, de koning van Babel, heeft zijn leger zwaar werk laten verrichten tegen Tyrus. Elk hoofd is kaalgeschoren en elke schouder kapotgeschaafd. Hij en zijn leger hebben van Tyrus echter geen loon gekregen voor het werk dat hij daartegen verricht heeft.* Uit de geschiedenis is niet zoveel bekend. Van de koning van Babel zijn alleen bepaalde bouwwerken in de kronieken bewaard. Maar ook van de verovering van Egypte zijn papieren en verslagen in de boeken bewaard gebleven, zij het onvolledig. Hoewel Babel dat vermoedelijk zelf niet zo zag en waarschijnlijk niet eens wist, was zij toch een instrument in de hand van de HEERE de God van Israël om Zijn volk – maar ook andere volken zoals Tyrus en Egypte – te straffen. Omdat hij weinig heeft overgehouden van Tyrus – die de buit gewiekt heeft overgebracht naar andere kuststeden buiten het bereik van Babel – schenkt de HEERE de rijkdom van Egypte als buit. Ezechiël 29:19,20 *Daarom, zo zegt de Heere HEERE: Zie, Ik ga Nebukadrezar, de koning van Babel, het land Egypte geven. Hij zal zijn overvloed wegvoeren, zijn roofgoed plunderen en zijn buit roven. Dat zal het loon zijn voor zijn leger. Als zijn arbeidsloon heb Ik hem, omdat hij zwaar werk daartegen verricht heeft, het land Egypte gegeven, omdat zij het voor Mij gedaan hebben, spreekt de Heere HEERE.*

Babel werd gecompenseerd voor het problemen met Tyrus.

De hoorn voor Israël.

Het zou zomaar kunnen dat de terugkeer van Egyptenaren uit de verstrooiing – na veertig jaar – ongeveer samenviel met de ballingschap van Israel, die in totaal 70 jaar duurde. Feit is dat Israël veel eerder in ballingschap ging dan Egypte. De laatste valt inderdaad zo'n dertig jaar later. Voor Egypte is het alleen maar mooi dat ze – hoewel redelijk onbetekenend – verder mogen gaan met hun land en hun

volk. Datzelfde geldt voor Israël maar aan Israël belooft God een hoorn te doen opkomen. Ezechiël 29:21 *Op die dag zal Ik voor het huis van Israël een hoorn doen opkomen en zal Ik u in hun midden een geopende mond geven. Dan zullen zij weten dat Ik de HEERE ben.* Op diezelfde dag nog wel, dus moet het ongeveer in dezelfde tijd zijn. We denken – bij de terugkeer van Israël – aan de jaren veertig van de vijfde eeuw v Chr. In die tijd ontving Israël van Cyrus *het recht op terugkeer*, met de toestemming Jeruzalem inclusief de tempel te herbouwen. Deze koning verwachtte veel van het positieve denken en een dito grondhouding bij zijn onderdanen. Cyrus hoopte zoveel goodwill bij de onderworpen volken te verkrijgen – met het recht op terugkeer – dat ze niet alleen hun tempel zouden herbouwen maar ook voor het welzijn van de koning zouden bidden. Ezra 1:2,3 *Zo zegt Kores, de koning van Perzië: Alle koninkrijken van de aarde heeft de HEERE, de God van de hemel, aan mij gegeven, en Hij is het Die mij heeft opgedragen om een huis voor Hem te bouwen in Jeruzalem, dat in Juda ligt. Wie er onder u ook maar tot al Zijn volk behoort – zijn God zij met hem – laat hij optrekken naar Jeruzalem, dat in Juda ligt, en laat hij het huis van de HEERE, de God van Israël, bouwen; Hij is de God Die in Jeruzalem woont.* Een hoorn wordt door velen gezien en vertaald met *kracht*. In onze tijd ontdoet men een neushoorn soms van zijn hoorn, omdat die door stropers wordt gezocht. Men spaart het leven van het dier, maar wat is een neushoorn zonder het de hoorn? Weg is zijn kracht. Weg zijn heerlijkheid. God is onze hoorn. Hij is onze kracht. Op zich is dit dus niet verkeerd, maar *een hoorn* verwijst in de Bijbel ook vaak naar een bepaalde koning. Of het de Messias is, is een ander verhaal, maar het is in ieder geval – wat Israël betreft – *een gezalfde van de HEERE*. Het gaat om een koning. We zien dat bij de beesten die uit de zee opkomen, de wereldmachten die getekend worden door een of meerdere hoornen dwz koningen. Daniël 7:7 *Daarna keek ik toe in de nachtvisioenen, en zie, het vierde dier was schrikwekkend, gruwelijk, en uitzonderlijk sterk. Het had grote ijzeren tanden. Het at en verbrijzelde, en de rest vertrapte het met zijn poten. Het verschilde van al de dieren die ervóór geweest waren. En het had tien horens.* Als de gedachten naar een bepaalde persoon uitgaan – als antwoord op de vraag wie die hoorn zou zijn – dan zou het *Zerubbabel* moeten zijn. Zacharia 4:5,6 *Toen antwoordde de Engel Die met mij sprak, en zei tegen mij: Weet u niet wat deze dingen betekenen? Ik zei: Nee, mijn Heere. Daarop antwoordde Hij en zei tegen mij: Dit is het woord van de HEERE tot Zerubbabel: Niet door kracht en niet door geweld, maar door Mijn Geest, zegt de HEERE van de legermachten.*

Hoorn.

1 Samuël 2:1	Toen bad Hanna en zei: Mijn hart springt op van vreugde in de HEERE, mijn hoorn is opgeheven in de HEERE; mijn mond is wijd open tegen mijn vijanden, want ik verheug mij in Uw heil.
Jeremia 45:25	De hoorn van Moab is afgehakt en zijn arm is gebroken, spreekt de HEERE.
Psalms 75:11	Ik zal alle horens van de goddelozen afhakken, de horens van de rechtvaardige worden omhoog geheven.
Psalms 89:18,25	Want U bent het sieraad van hun kracht; door Uw welbehagen zal onze hoorn opgeheven worden. (...) Trouw en Mijn goedertierenheid zullen met hem zijn, zijn hoorn zal in Mijn Naam opgeheven worden.
Psalms 92:11	Maar U zult mijn hoorn opheffen als die van een wilde os, ik ben met verse olie overgoten.
Psalms 112:9	Hij deelt mild uit, hij geeft aan de armen, zijn gerechtigheid houdt voor eeuwig stand, zijn hoorn zal met eer opgeheven worden.
Psalms 132:17	Daar zal Ik voor David een hoorn doen opkomen en voor Mijn gezalfde een lamp gereedmaken.

Psalm 148:14

Lucas 1:69-75

Lofzang van Zacharias

Hij heeft de hoorn van Zijn volk opgeheven, de roem van al Zijn gunstelingen, van de Israëlieten, het volk dat nabij Hem is. Halleluja! Geprezen zij de Heere, de God van Israël, want Hij heeft naar Zijn volk omgezien en er verlossing voor tot stand gebracht. En Hij heeft een hoorn van zaligheid voor ons opgericht in het huis van David, Zijn knecht, zoals Hij gesproken had bij monde van Zijn heilige profeten, die er door de eeuwen heen geweest zijn, namelijk verlossing van onze vijanden en bevrijding uit de hand van allen die ons haten, om barmhartigheid te bewijzen aan onze vaders en te denken aan Zijn heilig verbond, de eed die Hij aan Abraham, onze vader, gezworen heeft om ons te geven, dat wij, verlost uit de hand van onze vijanden, Hem zouden dienen zonder vrees, in heiligheid en gerechtigheid voor Hem alle dagen van ons leven.

De hoornen van een os.

